

اقتصاد بین‌الملل

صعود دور از انتظار تورم آمریکا

بر اساس آمار منتشر شده، تورم سالانه مصرف‌کننده ایالات‌متحده ۳.۲ درصد در ماه فوریه افزایش یافته و ماهانه ۰.۴ درصد صعود کرد که دور از انتظار بود. به گزارش «ایران اقتصادی»، شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) که تغییرات قیمت کالاها و خدمات را از دیدگاه مصرف‌کننده اندازه‌گیری می‌کند، پس از افزایش ۳.۱ درصدی در ماه ژانویه نسبت به مدت مشابه سال قبل، رشد سالانه ۳.۱ درصدی را نشان داد. با این حال، این رقم کاهش فزاینده‌ی نسبت به ۹.۱ درصد افزایش سالانه ثبت شده در ماه جولای ۲۰۲۲ را نشان می‌دهد که بیشترین رقم از ماه نوامبر ۱۹۸۱ بود. شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه فوریه نسبت به ماه قبل ۰.۴ درصد افزایش یافت، در حالی که انتظارات برای این رقم افزایش ۰.۳ درصدی بود. این رقم در ماه ژانویه ۰.۳ درصد افزایش ماهانه را نشان می‌دهد.

اداره آمار کار در بیانیه‌ای اعلام کرد: شاخص سرپناه و شاخص بنزین در ماه فوریه افزایش یافتند و در مجموع، این دو شاخص بیش از ۶۰ درصد از افزایش ماهانه شاخص برای همه اقلام را به همراه داشتند. شاخص قیمت مصرف‌کننده اصلی که نوسان قیمت‌های مواد غذایی و انرژی را در نظر نمی‌گیرد، در ماه فوریه نسبت به ماه قبل ۰.۴ درصد افزایش یافت که پس از افزایش ۰.۴ درصدی در ماه ژانویه، بالاتر از برآوردهای ۰.۳ درصدی تحلیلگران بود. طبق گزارش ایسنا به نقل از بیزنس، شاخص سالانه قیمت مصرف‌کننده اصلی در ماه فوریه ۳.۸ درصد افزایش یافت که بالاتر از انتظار ۳.۷ درصد پس از رشد ۳.۹ درصد سالانه در ماه ژانویه بود.

اروپا

تورم بزرگترین اقتصاد اروپا کاهش یافت

تورم در آلمان به عنوان بزرگترین اقتصاد اروپا، در ماه فوریه به ۲.۵ درصد کاهش یافت. اداره آمار فدرال آلمان در گزارش نهایی خود اعلام کرد که

تورم سالانه در آلمان طی ماه فوریه به ۲.۵ درصد رسید که از ۲.۹ درصد ثبت شده در ماه ژانویه کاهش یافته و مطابق با انتظارات تحلیلگران است. شاخص قیمت مصرف‌کننده آلمان در مقایسه با ماه ژانویه ۰.۴ درصد افزایش داشته است. قیمت انرژی همچنان بر نرخ تورم اثر نزولی داشته و نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲.۴ درصد کاهش یافته است. از سوی دیگر، قیمت کالاها ۱.۸ درصد و خدمات ۳.۴ درصد افزایش یافته است. قیمت مواد غذایی نیز نسبت به ماه مشابه سال قبل ۰.۹ درصد صعود کرده است. بدون احتساب مواد غذایی و انرژی، شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳.۴ درصد افزایش ثبت کرد. شاخص هماهنگ قیمت مصرف‌کننده برای آلمان نسبت به ماه فوریه ۲.۲۳ به میزان ۲.۷ درصد صعود کرد و ماهانه ۰.۶ درصد افزایش یافت.

بیکاری

نزول نرخ مشاغل خالی بریتانیا ادامه دارد

نرخ بیکاری بریتانیا در سه ماهه منتهی به ماه ژانویه به ۳.۹ درصد رسید. به گزارش «ایران اقتصادی»، اداره ملی آمار بریتانیا (ONS) در گزارش خود نشان داد که نرخ بیکاری بریتانیا طی سه ماه منتهی به ماه ژانویه به

۳.۹ درصد رسیده که ۰.۱ درصد نسبت به سه ماهه قبل افزایش یافته است. نرخ اشتغال برای افراد بین ۱۶ تا ۶۴ سال ۰.۷۵ درصد بوده که نسبت به سه ماهه قبل تغییری نکرده و نرخ عدم فعالیت اقتصادی در سه ماهه به میزان ۲۱.۸ درصد ثابت مانده است. تعداد تخمینی مشاغل خالی از ماه دسامبر تا فوریه، طی سه ماهه با ۴۳ هزار نفر کاهش به ۹۰۸ هزار نفر رسید. طبق گزارش ایسنا به نقل از اکونومی، مشاغل خالی در این سه ماهه برای بیست‌مین دوره متوالی کاهش یافت اما همچنان بالاتر از سطح قبل از همه‌گیری ویروس کرونا هستند.

کسری ۲.۵ میلیارد دلاری ترکیه

ترکیه در ماه ژانویه کسری حساب جاری ۲.۵ میلیارد دلاری ثبت کرد. به گزارش «ایران اقتصادی»، بانک مرکزی ترکیه اعلام کرد که تراز حساب جاری ترکیه در ماه ژانویه ۲.۵۵ میلیارد دلار کسری داشته است. در همین حال، این بانک

تأکید کرد که تراز حساب جاری بدون طلا و انرژی شاهد مازاد خالص ۳.۵۹ میلیارد دلاری در ماه بود. کسری طلا در ماه ژانویه ۴.۴۵ میلیارد دلار ثبت شد در حالی که خدمات مازاد خالص ۲.۷۹ میلیارد دلاری داشتند. کالای مسافرتی تحت خدمات، در ماه ژانویه ۲.۱۹ میلیارد دلار ورودی خالص داشت. این بانک اعلام کرد که درآمدهای اولیه و ثانویه به ترتیب ۸۵۶ میلیون دلار و ۴۴ میلیون دلار خالص خروجی داشتند. طبق گزارش ایسنا، بیزنس نوشت، بانک مرکزی ترکیه با سرمایه‌گذاری‌های مستقیم در ماه ژانویه شاهد ورود خالص ۶۶۱ میلیون دلاری بوده است.

مرکز مبادله باید به سمتی حرکت کند که تمام نیازهای ارزی در آن پوشش داده شود

عکس: علی حسن پور / ایران

بانک مرکزی با پیش‌فروش ارز بر بازار مسلط می‌شود

ابزارهای معاملاتی به بانک مرکزی کمک می‌کند تا تمامی نیازهای سرمایه‌گذاری ارزی را در مرکز مبادله پوشش دهد

گفت‌وگو

صندوق تثبیت ارزی، از ابزارهای بانک‌های مرکزی برای کنترل ارز موجود در بازار به حساب می‌آید. به این معنا که برای جلوگیری از خروج بی‌رویه، عرضه و تقاضای ارز توسط این صندوق مدیریت می‌شود و علاوه بر آن، از افزایش‌های ناگهانی نرخ ارز و هیجانات بازار نیز جلوگیری خواهد کرد. بی‌زودی «صندوق تثبیت ارزی» در مرکز مبادله ارز و طلا ایران نیز راه‌اندازی می‌شود تا بانک مرکزی در مواقع بحران، منابع لازم را در اختیار داشته باشد و از روش‌های مختلف برای ثبات بازار ارز در کشور استفاده کند. در کنار این صندوق، ابزارهای دیگری چون اوراق سلف ارزی و فیوچرز هم بزودی وارد مرکز مبادله خواهند شد تا عمق این بازار گسترش یابد و بانک مرکزی با بهره‌گیری از ابزارهای مشتقه، امکان مدیریت بهتر بازار را داشته باشد. در رابطه با این موضوع، با عباسعلی حقانی نسب، کارشناس ارشد اقتصادی گفت‌وگویی شده که در ادامه می‌خوانید.

مرکزی می‌تواند زمینه پیش‌فروش ارز یا حتی فروش سلف ارزی را فراهم آورد. در این رابطه تعداد ارزهایی که برای پیش‌فروش مورد نظر هستند، بسیار اهمیت دارد که در این باره هنوز اطلاعاتی انتشار پیدا نکرده است. ولی با این حال، بانک مرکزی حداقل این فرصت را پیدا خواهد کرد تا از این طریق نیاز متقاضیان را برطرف کند. تصمیم پیش‌فروش ارز در قالب اوراق سلف ارزی، کار درستی است، زیرا هر اندازه ابزارهای بیشتری در این زمینه مورد استفاده قرار بگیرد، بویژه ابزارهایی که جزو قراردادهای آتی است، مدیریت بازار ارز راحت‌تر می‌شود.

سلف ارزی جزو قراردادهای آتی به شمار می‌رود، بدین معنا که ارز آن در آینده تأمین خواهد شد؛ مزیت دیگر پیش‌فروش ارز در قالب اوراق سلف ارزی، مدیریت بخشی از نقدینگی است. با به کارگیری چنین روش‌هایی می‌توان نسبت به خاموش شدن موتور خلق نقدینگی امیدوار بود.

استفاده از ابزارهای معاملاتی و افزایش پیش‌بینی‌پذیری آینده چه کمکی به تجار خواهد کرد؟ عرضه و تقاضای ابزارهای معاملاتی مانند سلف ارزی برای تجار اهمیت

مرکز مبادله باید به این سمت حرکت کند که تمام نیازهای ارزی در آن پوشش داده شود. ممکن است، مطرح کنند بر فرض نیازهای مربوط به خروج سرمایه را نمی‌توان در این مرکز ارائه داد، پس برای حل این مشکل، چهارچوب پاسخگویی باید فراهم شود.

به حساب می‌آید، بر مصرف و تقاضای کالاها تأثیر می‌گذارد.

اما درباره صندوق تثبیت ارزی باید گفت که کارکردهای بسیار خوبی در بازارهای کالایی خواهد داشت، زیرا در صورتی که ارز به عنوان کالا در نظر گرفته شود، شرایط تصمیم‌گیری در رابطه با آن تفاوت پیدا خواهد کرد. صندوق تثبیت در مدیریت بازارهای سوداگرانه مانند بازار ارز و طلا بی‌تأثیر نیست و چنانچه به درستی عمل کند، این توانایی را خواهد داشت که از ارزیابی بی‌مورد جلوگیری به عمل آورد و اجازه رفتارهای پوپولیستی به دولت‌ها را ندهد، زیرا ارزها در صندوق جمع‌آوری می‌شود.

از به کارگیری چنین صندوقی می‌توان در شرایطی که از درآمدهای ارزی بالا برخوردار هستیم، آن را ذخیره‌سازی کرد و درآمدهای ارزی مان کاهش پیدای کند یا گرفتار نوسان ارزی می‌شویم، به عنوان تأمین‌کننده از صندوق استفاده ببریم. به طور کلی، صندوق تثبیت ارزی از این توانایی برخوردار است تا نوسان بازار ارز را به کنترل درآورد، مشروط به اینکه به بلای صندوق‌های دیگر مبتلا نشود. متأسفانه صندوق‌های دیگر در کشور هر کدام با مشکلاتی روبه‌رو شدند که به جای کمک باید برای حل آنها به فکر چاره افتاد. به طور نمونه، صندوق توسعه ملی یکی از همین موارد است که دیگر اندوخته‌ای در آن وجود ندارد، تمام ارزی‌ها، برداشت شده و خالی است، حتی برخی موارد در قالب قانون بودجه دولت ملزم به برداشت از این صندوق می‌شود. از سوی دیگر، متأسفانه به دست خودمان با ضرب سکه و... برای پول ملی کشور رقیب درست کرده‌ایم که با بنا نهاده شدن این صندوق برای چنین کارهایی مانع به وجود خواهد آمد. البته شرط تمام اینها آن است که وظیفه خود را به درستی انجام دهد که این مهم نیاز به یک هیأت‌امنی ترکیبی دارد. ترکیب صندوق تثبیت، هیأت‌امنی آن یا هیأت‌مدیره باید به گونه‌ای باشد که بر اساس تصمیمات لحظه‌ای دولت یا بانک مرکزی، پیش‌نبرد و این امر هم نیازمند آن است تا از مدیرانی مستقل استفاده شود.

ابزارهای سلف‌فروشی، قراردادهای آتی، قراردادهای فیوچر یا موارد دیگر از این امکان برخوردار هستند تا نیاز ارز را حتی برای سرمایه‌گذاری، ممکن کنند، زیرا متولی آن بانک مرکزی است و به راحتی می‌تواند، مدیریت چنین ابزارهایی را انجام دهد.

تأمین نیاز ارزی فشار به اسکناس و حواله ارز را کم خواهد کرد، زیرا برخی از متقاضیان، ممکن است به خاطر حفظ ارزش دارایی خواهان ارز باشند و تقاضا را در آن قسمت بالا می‌برد، برای حل این مشکل در صورتی که با قرارداد آتی، فیوچرز و... این کار انجام گیرد، نقدینگی که برای خرید ارز جهت حفظ ارزش هدفگذاری شده بود، به سمت اسکناس و حواله نمی‌رود و بنابراین فشاری به این قسمت وارد نمی‌شود و وضعیت ارزی کشور آسیب نمی‌بیند.

همان‌طور که اشاره شد، ابزارهای معاملاتی کمک‌کننده خواهد بود، اما باید این شرط را در نظر داشت که اراده بانک مرکزی کم‌کم بر این مسأله تمرکز پیدا کند تا تمامی نیازها یا سرمایه‌گذاری ارزی را در مرکز مبادله پوشش دهد.

این سیاست که نیازهای خاص محدود به نهادهای خاص شود که از آن بازنگران خاص بهره ببرند، نتیجه مورد توجه کسب نخواهد شد.

صندوق تثبیت ارزی چه کارکردهایی خواهد داشت و تجربه صندوق تثبیت بازار سرمایه چه کمکی به ایجاد صندوق تثبیت ارزی مؤثر خواهد کرد؟

بازار سهام با بازار ارز، مسکن، خودرو و کالاهای اساسی یک فرق اساسی دارد. بازار سهام، بازار سرمایه‌گذاری در تولید است و افزایش عرضه کالاها را در دستور کار قرار می‌دهد. به این شکل که وقتی سرمایه‌گذاری در افزایش سرمایه شرکتی صورت می‌گیرد، شرکت می‌سازد و بر میزان تولید می‌افزاید و قاعدتاً عرضه کالاها هم رشد پیدا می‌کند، ولی بازارهای مسکن که سرپناه مردم محسوب می‌شوند یا بازار ارز که بر میزان مصرف مردم اثربخش است، به دلیل آنکه قیمت پایه مبنای خیلی از کالاها

